

Mnenje odbora (člen 64)

Mnenje št. 4/2019

**o osnutku upravnega dogovora za prenos osebnih podatkov
med organi finančnega nadzora znotraj Evropskega
gospodarskega prostora (EGP) in organi finančnega nadzora
zunaj EGP**

Sprejeto 12. februarja 2019

Kazalo

1	Povzetek dejstev.....	4
2	Ocena.....	4
3	Sklepne ugotovitve in priporočila.....	7
4	Končne opombe	8

Evropski odbor za varstvo podatkov

je ob upoštevanju člena 63, člena 64(2), (3)–(8) in člena 46(3)(b) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljnjem besedilu: Splošna uredba o varstvu podatkov),

ob upoštevanju Sporazuma EGP ter zlasti Priloge XI in Protokola 37 k Sporazumu EGP, kakor sta bila spremenjena s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 154/2018 z dne 6. julija 2018,

ob upoštevanju členov 10 in 22 svojega poslovnika z dne 25. maja 2018, kakor je bil spremenjen 23. novembra 2018,

z ozirom na sledeče:

(1) Ob upoštevanju člena 46(1), (3)(b) in člena 46(4) Splošne uredbe o varstvu podatkov lahko upravljavec ali obdelovalec, kadar sklep v skladu s členom 45(3) ni sprejet, osebne podatke prenese v tretjo državo ali mednarodno organizacijo le, če je predvidel ustrezne zaščitne ukrepe in pod pogojem, da imajo posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, na voljo izvršljive pravice in učinkovita pravna sredstva. Ustrezni zaščitni ukrepi se lahko z dovoljenjem ustreznega nadzornega organa zagotovijo zlasti z določbami, ki se vnesejo v upravne dogovore med javnimi organi ali telesi in v katere so vključene izvršljive in učinkovite pravice za posameznike, na katere se nanašajo podatki.

(2) Ob upoštevanju posebnih značilnosti upravnih dogovorov iz člena 46(3)(b),¹ ki se lahko znatno razlikujejo, bi bilo treba vsak primer obravnavati posebej, noben primer pa ne posega v oceno kakršnega koli drugega upravnega dogovora.

(3) Evropski odbor za varstvo podatkov v skladu s členom 70(1) Splošne uredbe o varstvu podatkov zagotavlja dosledno uporabo Uredbe (EU) 2016/679 v celotnem Evropskem gospodarskem prostoru. V skladu s členom 64(2) lahko mehanizem za skladnost sprožijo nadzorni organ, predsednik Evropskega odbora za varstvo podatkov ali Komisija, in sicer za katero koli zadevo splošne uporabe ali z učinkom v več kot eni državi članici. Evropski odbor za varstvo podatkov izda mnenje o zadevi, ki mu je bila predložena, če mnenja o isti zadevi še ni izdal.

(4) Mnenje Evropskega odbora za varstvo podatkov se sprejme v skladu s členom 64(3) Splošne uredbe o varstvu podatkov v povezavi s členom 10(2) Poslovnika Evropskega odbora za varstvo podatkov v osmih tednih po tem, ko predsednik odloči, da je spis popoln. V skladu z odločitvijo predsednika Evropskega odbora za varstvo podatkov se lahko to obdobje glede na kompleksnost vsebine podaljša za šest tednov.

(5) V skladu s členom 65(1)(c) Splošne uredbe o varstvu podatkov lahko, kadar pristojni nadzorni organ ne upošteva mnenja Evropskega odbora za varstvo podatkov, izdanega na podlagi člena 64, kateri koli zadevni nadzorni organ ali Komisija zadevo posreduje Evropskemu odboru za varstvo podatkov, ki sprejme zavezujočo odločitev.

¹ Glej tudi uvodno izjavo 108 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

SPREJEL NASLEDNJE MNENJE:

1 POVZETEK DEJSTEV

1. Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA), ki deluje kot posrednik za organe finančnega nadzora v EGP (v nadaljnjem besedilu: pristojni nacionalni organi) in samostojno, ter Mednarodno združenje nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO) sta po več razpravah z uradnim dopisom predložila priloženi osnutek upravnega dogovora (v nadaljnjem besedilu: osnutek upravnega dogovora) v skladu s členom 46(3)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov za opredelitev okvira za prenos osebnih podatkov od pristojnih nacionalnih organov v EGP (in samega ESMA) do pristojnih organov zunaj EGP. Ta osnutek upravnega dogovora je bil 2. januarja 2019 posredovan predsedniku Evropskega odbora za varstvo podatkov.
2. Po predložitvi je predsednica Evropskega odbora za varstvo podatkov odbor zaprosila za mnenje v skladu s členom 64(2) Splošne uredbe o varstvu podatkov. Odločitev o popolnosti spisa je bila sprejeta 15. januarja 2019.

2 OCENA

3. Vsi regulatorji trga v EGP lahko uporabijo osnutek upravnega dogovora in ga pristojnim nadzornim organom predložijo z namenom pridobitve dovoljenja. Zato zadeva učinkuje v več kot eni državi članici v smislu člena 64(2) Splošne uredbe o varstvu podatkov.
4. Osnutek upravnega dogovora je potreben za zagotovitev učinkovitega mednarodnega sodelovanja med temi organi, ki delujejo kot javni organi, regulativni organi oz. nadzorniki trgov vrednostnih papirjev in/ali izvedenih finančnih instrumentov, z namenom „zaščititi vlagatelje ali stranke ter spodbujati celovitost in zaupanje v trge vrednostnih papirjev in izvedenih finančnih instrumentov“ v skladu s svojimi pooblastili, kot so opredeljena v veljavni zakonodaji.
5. Evropski odbor za varstvo podatkov je pri ocenjevanju določb iz tega konkretnega osnutka upravnega dogovora upošteval številne specifične elemente za oceno morebitnih tveganj, ki jih predstavljajo prenosi osebnih podatkov, vključno z vrsto osebnih podatkov, za katere se uporablja upravni dogovor, in zastavljenimi cilji.
6. Osnutek upravnega dogovora, ki je v celoti na voljo v prilogi, zajema naslednja jamstva:
 - **Opredelitve pojmov Splošne uredbe o varstvu podatkov in pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki:** Oddelek II upravnega dogovora vsebuje ustrezne opredelitve, ki so potrebne za določitev področja uporabe upravnega dogovora in njegovo dosledno uporabo. To med drugim vključuje nekatere opredelitve ključnih pojmov in pravic evropskega pravnega okvira za varstvo podatkov, kot so „osebni podatki“, „obdelava“, „kršitev varnosti osebnih

podatkov“, „pravica do dostopa“ in „pravica do izbrisa“, ki so skladne z opredelitvami iz Splošne uredbe o varstvu podatkov.

- **Načelo omejitve namena in prepoved nadaljnje uporabe:** Oddelek III (1) upravnega dogovora temelji na izhodišču, da imajo organi posebne pristojnosti in regulativna pooblastila, ki vključujejo zaščito vlagateljev ali strank ter spodbujanje integritete trgov vrednostnih papirjev in/ali izvedenih finančnih instrumentov in zaupanja vanje. V skladu z načelom omejitve namena lahko prenosi potekajo le v okviru teh pooblastil in pristojnosti, zlasti če je to potrebno za podporo institucionalnim nalogam, organ, ki osebne podatke prejme, pa teh ne sme več nadalje obdelovati na način, ki ni združljiv s temi nameni.
- **Načelo kakovosti in sorazmernosti podatkov:** V skladu z oddelkom III.2 upravnega dogovora bo organ, ki podatke prenaša, prenesel le točne in posodobljene osebne podatke, ki so primerni, ustrezni in omejeni na tisto, kar je potrebno za namene, za katere so osebni podatki preneseni in nadalje obdelani. Če organ ugotovi, da so bili preneseni osebni podatki nepravilni, o tem obvesti drugi organ. Ob upoštevanju namenov, za katere so bili osebni podatki preneseni in nadalje obdelani, vsak organ po potrebi osebne podatke dopolni, izbriše, blokira, popravi ali v njih odpravi druge nepravilnosti.
- **Načelo preglednosti:** Vsak organ posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, izda splošno obvestilo v zvezi z opravljeno obdelavo, vključno s prenosom; vrsto subjektov, do katerih se podatki lahko prenašajo; pravicami, ki jih imajo na voljo v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami, načinom njihovega uveljavljanja; in informacijami o morebitnih zamudah ali omejitvah pri uveljavljanju teh pravic ter kontaktnimi podatki za predložitev spora ali zahtevka. To splošno obvestilo vsak organ objavi na svojem spletišču, skupaj s tem dogovorom. Poleg tega bodo organi EGP v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, posredovali individualno obvestilo v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, ESMA pa se takšno obvestilo posreduje v skladu z Uredbo 2018/1725.
- **Načelo hrambe podatkov:** V skladu z oddelkom III.7 upravnega dogovora organi hranijo osebne podatke le toliko časa, kolikor je treba za namene, za katere se obdelujejo v skladu z veljavno zakonodajo.
- **Ukrepi za varnost in zaupnost:** Oddelek III.4 določa, da bo vsak organ prejemnik vzpostavil ustrezne tehnične in organizacijske ukrepe za zaščito tistih osebnih podatkov, ki bodo nanj preneseni, pred naključnim ali nezakonitim dostopom, uničenjem, izgubo, spremembo ali nepooblaščenim razkritjem, kar lahko vključuje zaznambo, da gre za osebne podatke, in omejitev števila oseb z dostopom do osebnih podatkov.

Upravni dogovor tudi določa, da, kadar organ, ki podatke prejema, ugotovi kršitev varstva osebnih podatkov, o tem čim prej obvesti organ, ki podatke prenaša, ter uporabi razumna in ustrezna sredstva za odpravo kršitve varnosti osebnih podatkov in za omejitev morebitnih škodljivih učinkov.

- **Zaščitni ukrepi v zvezi s pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki:** Oddelek III (5) upravnega dogovora določa zaščitne ukrepe v zvezi s pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, lahko pridobijo potrditev, ali so bili njihovi podatki preneseni na drugi organ za finančni nadzor zunaj EGP (pristojni organ tretje države). Posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, se na zahtevo zagotovi tudi dostop do njihovih osebnih podatkov. Poleg tega lahko

posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, od zadevnega nacionalnega pristojnega organa ali pristojnega organa tretje države zahtevajo, da njihove podatke popravi, izbriše, omeji ali blokira. Informacije o teh zaščitnih ukrepih je treba objaviti na spletišču pristojnega nacionalnega organa ali pristojnega organa tretje države. Vsako omejevanje teh pravic mora biti določeno z zakonom in je dovoljeno le v takšnem obsegu in za takšen čas, kot je treba za varovanje zaupnosti ali za pomembne cilje v splošnem javnem interesu, ki jih mora – kadar je organ, ki prenaša podatke, pristojni nacionalni organ v EGP – država članica tega pristojnega nacionalnega organa potrditi (na primer tudi, da prepreči povzročanje škode nadzornim ali izvršitvenim funkcijam).

- **Omejitve nadaljnjih prenosov:** Nadaljnji prenos tretji osebi v drugi državi, ki ni organ, ki je pristopil k upravnemu dogovoru, in ni zajeta v sklepu Evropske komisije o ustreznosti, se izvede samo s predhodnim pisnim soglasjem organa, ki prenaša podatke, in če tretja oseba predloži ustrezna zagotovila, ki so skladna z zaščitnimi ukrepi iz upravnega dogovora.

Isti zaščitni ukrepi so predvideni za primere posredovanja osebnih podatkov tretji osebi v isti državi organa prejemnika, razen v izjemnih primerih, ko taka tretja oseba ne more predložiti prej navedenih zagotovil. V tem primeru se prenos lahko izvede le, če se posredovanje osebnih podatkov opravi „zaradi pomembnih razlogov javnega interesa“. Kadar je organ, ki prenaša podatke, pristojni nacionalni organ v EGS, mora tak javni interes potrditi država članica tega pristojnega nacionalnega organa.

Osebni podatki se lahko posredujejo tretji osebi v isti državi organa prejemnika (kot so javni organi, sodišča, samoregulativne organizacije in udeleženci v postopkih izvršbe) brez soglasja organa, ki prenaša podatke, ali zadevnih zagotovil samo v dveh primerih:

(i) če je namen, za katerega se osebni podatki posredujejo in nato uporabljajo, skladen z namenom prvotnega prenosa podatkov ali s splošnim okvirom uporabe, navedenim v prvotni posebni zahtevi organa, ki prejme podatke, ter če je izmenjava potrebna za izpolnitev mandata in odgovornosti organa, ki prejme podatke, in/ali tretje osebe;

(ii) kadar je posredovanje osebnih podatkov posledica pravno izvršljivega zahtevka ali kadar to zahteva zakon. Organ, ki prejme podatke, bo pred posredovanjem obvestil organ, ki prenaša podatke, in v tako obvestilo vključil informacije o zahtevanih podatkih, organu prosilcu in pravni podlagi za posredovanje. Organ, ki prejme podatke, si bo po svojih najboljših močeh prizadeval omejiti posredovanje osebnih podatkov, prejetih v okviru tega dogovora, zlasti z uveljavljanjem vseh veljavnih pravnih izjem in privilegijev.

- **Pravno varstvo:** Oddelek III (8) upravnega dogovora določa mehanizem pravnega varstva. Ta mehanizem zagotavlja pravico do varstva in po potrebi do odškodnine. Kadar pride do neskladnosti z upravnim dogovorom, vključno s kršitvami pravic posameznikov, na katere se nanašajo podatki, se lahko varstvo uveljavlja pred pristojnim organom (npr. sodiščem). Uveljavljanje varstva pred takim pristojnim organom bo potekalo v skladu z veljavnimi pravnimi zahtevami zaradi zagotovitve učinkovitega uveljavljanja pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, v zvezi z načeli in zaščitnimi ukrepi iz upravnega dogovora. Organ, ki prenaša podatke, bo obveščen o vsakem sporu ali zahtevku, organa na obeh straneh pa si bosta po najboljših močeh prizadevala za mirno rešitev spora. Če zadeve ne bo mogoče rešiti na ta način, se za rešitev spora uporabijo druge metode, vključno z mehanizmom nezavezujoče mediacije ali reševanja sporov. Če organ, ki prenaša podatke, meni, da organ, ki prejme podatke, ni ravnal v skladu z zaščitnimi ukrepi iz upravnega dogovora, ker na primer ni upošteval sklepa mehanizma nezavezujoče mediacije oziroma mehanizma reševanja sporov,

bo vse prenose v okviru upravnega dogovora prekine, do zadovoljitve rešitve tega vprašanja. O tem bo obveščena tudi „skupina za ocenjevanje“ (in vsi drugi organi), ki lahko – če ugotovi, da je prišlo do „dokazane spremembe v pripravljenosti ali zmožnosti [organa, ki prejme podatke] za ukrepanje v skladu z [upravnim dogovorom]“ – priporoči, da se sodelovanje organa, ki prejme podatke, v upravnem dogovoru prekine. Da bodo lahko posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, uveljavljali svojo pravico do pravnega varstva, bo upravni dogovor javno dostopen.

- **Nadzorni mehanizem:** Oddelek IV upravnega dogovora določa mehanizem za zunanji nadzor, ki zagotavlja izvajanje zaščitnih ukrepov iz upravnega dogovora. Ta nadzorni mehanizem zajema kombinacijo rednih pregledov, ki jih izvaja „skupina za ocenjevanje“, in notranjih pregledov, ki jih izvaja vsak pristojni nacionalni organ/pristojni organ tretje države. Kombinacija zunanjega in notranjega nadzora ter možnih posledic negativne ocene pregleda, ki lahko vključujejo priporočilo o začasni prekinitvi sodelovanja organa v upravnem dogovoru, zagotavljajo zadovoljivo raven varstva.
7. Evropski odbor za varstvo podatkov podpira vložena prizadevanja za ta večstranski upravni dogovor, ki vključuje številne pomembne zaščitne ukrepe za varstvo podatkov. Da bi ti zaščitni ukrepi še naprej zagotavljali ustrezno raven varstva podatkov, ko se podatki v okviru tega upravnega dogovora prenesejo v tretjo državo, ob upoštevanju edinstvene narave takih nezavezujočih dogovorov, Evropski odbor za varstvo podatkov poudarja naslednje:
 8. Vsak pristojni nadzorni organ bo spremljal upravni dogovor in njegovo praktično uporabo – zlasti v zvezi z oddelkoma III (5), (6) in (8) ter IV v zvezi s pravicami posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, nadaljnjimi prenosi, pravnimi sredstvi in nadzornimi mehanizmi – da posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, zagotovi učinkovite in izvršljive pravice in ustrezna pravna sredstva ter učinkovit nadzor nad skladnostjo z upravnim dogovorom.
 9. Vsak pristojni nadzorni organ odobri ta upravni dogovor le kot primeren zaščitni ukrep za varstvo podatkov med čezmejnimi prenosom podatkov pod pogojem, da podpisniki v celoti izpolnjujejo vse določbe upravnega dogovora.
 10. Vsak pristojni nadzorni organ bo začasno prekinil zadevne podatkovne tokove, ki jih pristojni nacionalni organi v svoji državi članici uporabljajo v skladu z dovoljenjem, če upravni dogovor ne bo več zagotavljal ustreznih zaščitnih ukrepov v smislu Splošne uredbe o varstvu podatkov.

3 SKLEPNE UGOTOVITVE IN PRIPOROČILA

11. Ob upoštevanju zgoraj navedenega in zavez, ki jih bodo nacionalni pristojni organi, ESMA in pristojni organi zunaj EGS s podpisom tega dogovora sprejeli, da „*bi vzpostavili ustrezne zaščitne ukrepe za obdelavo takih osebnih podatkov v okviru izvajanja svojih regulativnih pooblastil in odgovornosti*“ ter da „*bi ravnali v skladu s tem dogovorom*“, Evropski odbor za varstvo podatkov meni, da upravni dogovor zagotavlja ustrezne zaščitne ukrepe, kadar bodo osebni podatki na podlagi tega upravnega dogovora preneseni v javne organe v tretjih državah, ki niso zajete v sklepu Evropske komisije o ustreznosti.

12. V skladu s preambulo upravnega dogovora, ki priznava pomen rednega dialoga med pristojnimi nacionalnimi organi v EGP in njihovimi pristojnimi nadzornimi organi ali Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov (ENVP) v primeru ESMA, ter z namenom, da se pristojnim nadzornim organom omogoči izvajanje njihovih nalog spremljanja in izvrševanje uporabe Splošne uredbe o varstvu podatkov v skladu s členom 57(1)(a) Splošne uredbe o varstvu podatkov, bi morale dovoljenje, ki ga sprejme pristojni nadzorni organ, vsebovati določbo, da vsak pristojni nacionalni organ v EGP, ki je podpisnik upravnega dogovora, ali ESMA obvesti zadevni pristojni nadzorni organ o vsaki odložitvi prenosa osebnih podatkov na podlagi oddelkov III (8) in IV upravnega dogovora ter o morebitni spremembi ali prenehanju sodelovanja v upravnem dogovoru na podlagi oddelka V.
13. Poleg tega Evropski odbor za varstvo podatkov opozarja, da mora v skladu z načelom odgovornosti vsak pristojni nacionalni organ in ESMA voditi evidenco informacij, da se nadzornim organom omogoči izvajanje naloge spremljanja. Te informacije morajo biti v vsakem primeru dostopne na zahtevo pristojnega nadzornega organa. Vsak nadzorni organ lahko v svojem dovoljenju zahteva, da mu pristojni nacionalni organi ali ESMA vsako leto brez predhodne zahteve pošljejo te informacije. Te informacije bi morale vključevati podatke o številu prejetih zahtevkov in sporov, ki so jih posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, predložili na ravni EU, podrobnosti o zadevah, ki niso bile rešene s predvidenimi mehanizmi za reševanje sporov, ter zadevne ugotovitve in ukrepe „skupine za ocenjevanje“ po rednih pregledih, vključno z ukrepi v zvezi s posredovanjem osebnih podatkov na podlagi oddelka 6.2.3 upravnega dogovora. Evidentirati bi bilo treba tudi informacije o obvestilih, ki jih pristojni nacionalni organi prejmejo v zvezi s posredovanjem informacij pristojnega organa tretje države tretji osebi na podlagi sodne odredbe ali kadar to zahteva zakon.

4 KONČNE OPOMBE

14. Mnenje bo javno objavljeno v skladu s členom 64(5)(b) Splošne uredbe o varstvu podatkov.

Za Evropski odbor za varstvo podatkov

Predsednica

(Andrea Jelinek)